

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 30. 3. 2020

Število objav: 7

Internet: 5

Tisk: 2

Spremljane teme:

Inženirska ...: 1

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Gradbeništvo, graditev: 6

Inženirski dan: 0

Internet	Naslov	Gospodarstvo pozdravlja vladne ukrepe in poziva k novim		
Zaporedna št. 1	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 29. 3. 2020		
Stran v zbirki: 4	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadete - turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in gradbeništvo zaradi pričakovanega upada investicij ... Pričakujejo tudi pripravo operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije....			

Internet	Naslov	Začela so se množična odpuščanja		
Zaporedna št. 2	Medij	Dnevnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 30. 3. 2020		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Igor Dernovšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...panogah do množičnega odpovedovanja pogodb zaposlenim za določen čas. »Odpuščanje je množično. Gostinstvo in turizem sta počiščena, podobno velja za gradbeništvo , čistilne servise in številne druge dejavnosti. Dogaja se masaker, ki ga pristojnim institucijam sploh ne uspe nadzirati,« opozarja Goran Zrnčić iz Delavske...			

Tisk	Naslov	Kritično bolni v obupnih razmerah		
Zaporedna št. 3	Medij	Slovenske novice, Slovenija	Stran: 4	Površina: 544 cm ²
	Rubrika, Datum	Dan v novicah; 30. 3. 2020		
Stran v zbirki: 11	Avtor	A. B. , Lovro Kastelic		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...ljudi. Takšnega potresa Fabianijeva odslužena lepota seveda ne bi preživela. Kot je izpostavila Marjana Lutman, vodja odseka za stavbe in potresno inženirstvo na Zavodu za gradbeništvo , marsikatera ljubljanska bolnišnica, med njimi gastroenterološka klinika, ne bi prestala močnejših potresnih sil, saj še zdaleč ni bila protipotresno...			

Tisk	Naslov	USTREZNO UTRJENA HIŠA JO BO ODNESLA BREZ VEČJIH POŠKODB		
Zaporedna št. 4	Medij	Večer - Kvadrati, Slovenija	Stran: 20	Površina: 1.115 cm ²
	Rubrika, Datum	Oglas; 30. 3. 2020		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Sanja Verovnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Potresov sicer še ne znamo napovedati, s potresno varno gradnjo pa lahko precej zmanjšamo ogroženost svojih življenj in domov. SANJA VEROVNIK Marsikdo se zaradi nedavne potresne aktivnosti v Zagrebu, ki smo jo čutili tudi v severovzhodni Sloveniji, sprašuje, ali se s tem morda povečuje tudi			

Internet	Naslov	Protikoronski zakon: Prvi korak je pravi, sledijo naj še drugi		
Zaporedna št. 5	Medij	Demokracija.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 29. 3. 2020		
Stran v zbirki: 16	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadete (turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in gradbeništvo zaradi pričakovanega upada investicij itn.), Priprava operativnih zdravstvenih protkolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije. Z zdajšnjim...			

Internet	Naslov	Gospodarstvo pozdravlja vladne ukrepe in poziva k novim		
Zaporedna št. 6	Medij	Politikis.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 29. 3. 2020		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Uredništvo		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadete – turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in gradbeništvo zaradi pričakovanega upada investicij Pričakujejo tudi pripravo operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije....			

Internet	Naslov	Gospodarstvo pozdravlja vladne ukrepe in poziva k novim		
Zaporedna št. 7	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 29. 3. 2020		
Stran v zbirki: 20	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadete - turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in gradbeništvo zaradi pričakovanega upada investicij... Pričakujejo tudi pripravo operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije....			

Gospodarstvo pozdravlja vladne ukrepe in poziva k novim

Predstavniki gospodarstva pozdravljajo ukrepe iz predloga protikoronskega zakona. Menijo, da so pravilni in spodbudni za gospodarstvo, z njimi je bil storjen prvi korak za ublažitev razmer. Ob tem gospodarstvo vlado poziva k sprejemu novih ukrepov, ki bodo reševali likvidnost podjetij.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (**OZS**) so zadovoljni, da vlada v prvem paketu ukrepov ni pozabila na mala in mikro podjetja ter na samozaposlene. "Od kondicije gospodarstva po koncu epidemije je odvisno, kako hitro bomo naša življenja spravili nazaj v neke normalne okvirje," je v sporočilu za javnost poudaril predsednik **OZS** Branko Meh, ki poziva vse državljanke, naj po koncu epidemije pomagajo spodbuditi slovensko gospodarstvo in kupujejo slovenske storitve ter proizvode.

V Klubu slovenskih podjetnikov (**SBC**) menijo, da vladni ukrepi omogočajo preživetje podjetij v najtežjem obdobju epidemije in hkrati ohranitev delovnih mest, razbremenjujejo podjetja in ohranjajo socialno varnost. "Slovenija tako zelo hitro sledi podobnim ukrepom drugih držav, ki sprejemajo podobne ukrepe za čas, ko se je gospodarstvo drastično upočasnilo," so zapisali v sporočilu za javnost.

Gospodarstvo v drugem koraku od vlade pričakuje, da bo reševala tudi likvidnost podjetij. V **OZS** so med ukrepi, ki bi morali slediti, navedli dogovor z občinami za zmanjšanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, znižanje komunalnih prispevkov in subvencioniranje najemnin za poslovne prostore. Še naprej pa si želijo, da bi tudi za lizing hiše veljal enak ukrep kot za banke, to je preložitve obveznosti za eno leto.

V **SBC** menijo, da je za ohranitev vitalnosti podjetij nujno posebno pozornost nameniti panogam, ki bodo na daljši rok najbolj prizadete - turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in **gradbeništvo** zaradi pričakovanega upada investicij ...

Pričakujejo tudi pripravo operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije.

"Z zdajšnjim prvim valom ukrepov bodo najbolj prizadeta podjetja priklopljena na respiratorje, drugim pa bomo pomagali z blažjimi zdravili. Zdaj se moramo dodatno pripraviti na izhod iz krize: zagotoviti likvidnostne in operativne zaščitne pogoje, da bodo prebivalci Slovenije po normalizaciji razmer zdravstveno zaščiteni, čim prej in v čim večjem številu lahko spet zasedli svoja delovna mesta. Četudi nevarnost zaradi koronavirus še ne bo povsem minila. To bo pomembna naloga vseh treh deležnikov: države, podjetij in zaposlenih," so še zapisali v **SBC**.

Dnevnik.si

DELO

Igor Dernovšek	
30. marec 2020	
NAJNOVEJŠE	
30. marec 2020 0:00	Namesto nekrologa: Marjan Jerman, 1953–2020
57 min	Predviden čas branja: 7 min
58 min	Med tesnobo in novimi občutji
58 min	Prihaja čas kazanja s prstom
1 ura	Zahvala vsem dobrim ljudem
1 ura	Begunci
Vse objave	

Začela so se množična odpuščanja

V sindikatih opozarjajo, da prihaja zaradi epidemije novega koronavirusa v številnih dejavnostih do množičnega odpuščanja. V delodajalskih organizacijah ocenjujejo, da bodo predvideni vladni interventni ukrepi odpuščanja zajezili zgolj začasno in da se bo število brezposelnih močno povečalo.

Koliko ljudi bo zaradi epidemije koronavirusa izgubilo delo, je težko oceniti, zagotovo pa število ne bo majhno. (Foto: Bojan Velikonja)

Pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) upajo, da bodo novi vladni interventni ukrepi, s katerimi bo država plačala stroške dela zaposlenih na čakanju in stroške bolniške odsotnosti ter uvedla garancijsko shemo za terjatve, vsaj začasno ustavili odpuščanja v podjetjih. Ta so se, kot pravi predsednica ZSSS **Lidija Jerkič**, po razglasitvi epidemije razmahnila najprej v gostinstvu in turizmu, v neživilskih trgovinah ter med v tujino napotenimi delavci, zdaj pa opažajo, da prihaja v skoraj vseh panogah do množičnega odpovedovanja pogodb zaposlenim za določen čas.

»Odpuščanje je množično. Gostinstvo in turizem sta počiščena, podobno velja za **gradbeništvo**, čistilne servise in številne druge dejavnosti. Dogaja se masaker, ki ga pristojnim institucijam sploh ne uspe nadzirati,« opozarja **Goran Zrnić** iz Delavske

NAJNOVEJŠE

57 min	Namesto nekrologa: Marjan Jerman, 1953–2020
--------	---

58 min	Med tesnobo in novimi občutji
--------	-------------------------------

58 min	Prihaja čas kazanja s prstom
--------	------------------------------

1 ura	Zahvala vsem dobrim ljudem
-------	----------------------------

1 ura	Begunci
-------	---------

Vse objave	
------------	--

svetovalnice. Za zdaj do odpuščanj v večjih podjetjih še ne prihaja. Dogajala so se predvsem v turizmu, gostinstvu, delno pa tudi v živilski proizvodnji, ki je vezana na nabave iz javnega šolstva, ustanov in gostinskih obratov.

V sindikatu delavcev gostinstva in turizma pravijo, da se situacija tudi po napovedi interventnih ukrepov še ne umirja in da se še vedno dnevno soočajo z odpovedmi delovnih razmerij iz poslovnih razlogov. Kot obsojanja vredno ocenjujejo zlasti odpuščanje delavcev iz nekdanjih republik Jugoslavije, ki jim vsiljujejo različne sporazume o prekinitvi pogodbe o zaposlitvi, na podlagi katerih nimajo pravice do nadomestila na zavodu za zaposlovanje, s tem pa tudi ne sredstev za preživetje. »Preganjajo jih, da kar na kraju samem podpišejo, in jim razlagajo, da bo tako najboljša za njih. Če podpis odklonijo, pa jim grozijo, da jim ne bodo zagotovili prevoza nazaj v njihove države,« pravi **Mirela Žnidarec**, sekretarka v OO ZSSS Gorenjske. V sindikatih se sprašujejo, kaj bo takrat, ko se bo stanje izboljšalo. »Lahko se zgodi, da bomo po tej krizi zapadli v še večjo krizo, ker ne bomo imeli dovolj ljudi, ki bi delali,« opozarja **Breda Črnčec** iz sindikata delavcev gostinstva.

GZS: Število brezposelnih bo poraslo za 20.000 do 30.000

Na zavodu za zaposlovanje se je od 1. do 26. marca na novo prijavilo 6143 brezposelnih oseb, od tega 2726 zaradi prenehanja zaposlitve za določen čas ter 1844 presežnih delavcev in stečajnikov, pri čemer se številke v zadnjih dneh povečujejo. Na zavodu ob tem poudarjajo, da je veliko delavcev še v odpovednem roku ali pa so se postopki v podjetjih šele začeli, zato bo širša slika vpliva krize na skupno brezposelnost bolj jasna v aprilu. Vsekakor pa pričakujejo, da se bo trend gibanja brezposelnosti precej spremenil.

NAJNOVEJŠE

57 min | **Namesto nekrologa: Marjan Jerman, 1953–2020**

58 min | **Med tesnobo in novimi občutji**

58 min | **Prihaja čas kazanja s prstom**

1 ura | **Zahvala vsem dobrim ljudem**

1 ura | **Begunci**

Vse objave

Na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) ocenjujejo, da bodo vladni interventni ukrepi bistveno ustavili rast brezposelnih, ne morejo pa je povsem izničiti. »Za nekatere sektorje bi bilo zelo tvegano, da bi zaposlene obdržali na statusu čakanja na delo in jih potem zadržali na plačilni listi vsaj še pol leta,« pravi glavni analitik GZS **Bojan Ivanc**. Pri GZS ocenjujejo, da bo število registrirano brezposelnih kljub uvedbi interventnih ukrepov letos poraslo za okoli 20.000 do 30.000, kar pomeni, da bi se, tako kot med zadnjo gospodarsko krizo, število brezposelnih lahko znova povečalo na več kot 100.000.

Težave tudi pri zaposlovanju

Izvršni direktor zaposlovalne agencije Kariera **Tilen Prah** ocenjuje, da bo sofinanciranje čakanja na delo v predlagani obliki rešilo vsaj od 50.000 do 80.000 delovnih mest, od tega od 60 do 70 odstotkov v srednjih in velikih podjetjih, in od 15.000 do 20.000 delovnih mest v mikro in malih podjetjih. Ob tem pa opozarja, da bo imel vpliv na podjetja samo v času trajanja tega ukrepa, torej do konca maja, in morda še v juniju, zato bi morala vlada že zdaj razmisliti o rešitvah tudi za kasneje. Kot pravi, za zdaj do odpuščanj v večjih podjetjih še ne prihaja. »Podjetjem zaradi vladnih ukrepov naslednja dva meseca z vidika stroškov dela ne bo treba skrbeti, večji problem bodo zdaj ob zmanjševanju povpraševanja predstavljali tekoči stroški poslovanja, torej predvsem stroški najemnin, plačil že dobavljenih surovin, materiala in podobno. Če podjetja teh stroškov iz naslova tekočega poslovanja ali zadržanih dobičkov ne bodo mogla plačevati, bo prihajalo do insolventnosti in posledično do stečajev,« opozarja Prah in pri tem izpostavlja zlasti manjša podjetja. Po drugi strani pa v agenciji Kariera ugotavljajo, da prihaja hkrati do »izjemno povečanih potreb« po kadrih v nekaterih drugih dejavnostih, še zlasti v celotni živilskopredelovalno-logistično-trgovski verigi in farmacevtski industriji. Močno

deficitarni poklici so postali tudi poklici v tekstilni industriji, skladiščniki, vozniki, dostavjalci, negovalke, IT-kader...

NAJNOVEJŠE	
57 min	Namesto nekrologa: Marjan Jerman, 1953–2020
58 min	Med tesnobo in novimi občutji
58 min	Prihaja čas kazanja s prstom
1 ura	Zahvala vsem dobrim ljudem
1 ura	Begunci
Vse objave	

Preverite, ali ste sploh še zaposleni!

Delavska svetovalnica delavce in delavke poziva, naj vsak dan preverijo status svojega socialnega zavarovanja, tako da na mobilno številko 00386 31 771 009 posredujejo SMS-sporočilo ZZ in temu dodajo številko zavarovanja na svoji kartici.

Odgovor, ki pride že v nekaj sekundah, ima samo dve opciji – obvezno zavarovanje »je« urejeno ali »ni« urejeno. »Prvo pomeni da ste še zaposleni, drugo, da ste odjavljeni iz delovnega razmerja. Če dobite odgovor 'ni urejeno', pošljite SMS-sporočilo delodajalcu in zahtevajte, naj vas takoj vpiše nazaj v socialno zavarovanje, sicer bosta sledili prijava na inšpektorat za delo in tožba,« svetujejo na Delavski svetovalnici.

Urne postavke študentskega dela so se povišale

Trenutna situacija zelo močno vpliva tudi na ponudbo študentskih del. Številna podjetja so zaprla svoja vrata, zato tudi dodatne delovne pomoči ne potrebujejo več, ugotavljajo na študentskem servisu. Dela, ki jih podjetja v teh dneh objavljajo in zanje iščejo študente, so v večini povezana s trgovino, na primer pakiranje hrane, dostava, skrb za razkuževanje strank pred trgovskimi središči in podobno. Zelo narašča tudi povpraševanje po študentih, ki bi pomagali pri varstvu otrok zaposlenih v zdravstvu in vseh tistih staršev, ki morajo biti na delu. Več je tudi objav za delo od doma. Sicer pa na študentskem servisu opažajo, da so se urne postavke zvišale, saj podjetja nujno potrebujejo pomoč takoj in so zato pripravljena plačati več.

NAJNOVEJŠE

57 min	Namesto nekrologa: Marjan Jerman, 1953–2020
58 min	Med tesnobo in novimi občutji
58 min	Prihaja čas kazanja s prstom
1 ura	Zahvala vsem dobrim ljudem
1 ura	Begunci

Vse objave

Prijave kršitev delovne zakonodaje v 25 podjetjih

Na inšpektoratu za delo so povedali, da so od razglasitve epidemije koronavirusa do petka popoldne prejeli prijave kršitev delovne zakonodaje zoper 25 delodajalcev, od tega v veliki večini zaradi enostranskega odrejanja dopustov, nekaj pa tudi zaradi domnevno nezakonitih odpuščanj iz poslovnih razlogov. Ob tem priznavajo, da je nadzor močno omejen, ker je veliko podjetij zaprtih in za inšpektorje nedosegljivih.

Pod pretvezo koronavirusa naj bi se znebili nergačev v sindikatu

V domžalskem komunalnem podjetju Prodnik so odpustili dva agencijska delavca agencije Kariera. Medtem ko v vodstvu podjetja pravijo, da je razlog v epidemiji koronavirusa, pa so v sindikatu VIR Prodnik prepričani, da gre za povračilne ukrepe proti njihovim najaktivnejšim članom. Dokaz za to vidijo tudi v tem, da Kariera na portalu Moje delo išče delavce za Komunalno Prodnik. V komunalnem podjetju Prodnik trdijo, da spoštujejo vse obveznosti s področja delovnopravne zakonodaje, v agenciji Kariera pa pravijo, da na delo naročnikov nimajo vpliva.

Kritično bolni v obupnih razmerah

Že 23 ljudi je v kritičnem stanju Infekcijska klinika je tempirana bomba

LOVRO KASTELIC

lovro.kastelic@slovenskenovice.si

LJUBLJANA V knjigi Moji spomini legendarni ljubljanski župan **Ivan Hribar** zapíše: »Spomladi leta 1897 sem odšel na daljše potovanje po večjih mestih Nemčije. Nemška komunalna politika je bila namreč vzorna in vedel sem, da najdem tam marsikaj, kar bi se s pridom dalo uvesti tudi v Ljubljani.« Še pred poletjem 1898 – bil je to čas popotrsne in Hribarjeve Ljubljane – so na seji občinskega sveta sklenili, da bodo sezidali – v čast petdesetletnice cesarjevega vladanja – novo

mestno ubožnico za 100 oseb! Prostor so našli na današnji Japljevi ulici. Po ljubljanskem potresu leta 1895 je sloviti arhitekt in urbanist **Maks Fabiani** na lastno pobudo izdelal – brezplačno – urbanistični načrt za Ljubljano. Nekoliko manj znano je, da je Fabianijeva prva izvedena stavba v Ljubljani prav Mestna ubožnica. Odprli so jo na silvestrovo leta 1901. V svečanem govoru je Hribar dejal: »Poslojpe, v katerem smo se zbrali, dela na prvi pogled vtis prav prijetnega bivališča, bivališča, v katerem bi se tudi razvajenec zmogel čutiti domačega. Če bi napis na pročelju ne označeval njegovega namena, bilo bi pač težko uganiti, da je to pribežališče, katero je mestna občina ljubljanska sezidala svojim obubožanim soobčinarjem.«

Hiralnica, ki pred našimi očmi hira

Iz današnje perspektive se zdi Hribarjeva veličina samo še večja. Človek je posvetil najmodernejšo stavbo tistim s čistega družbenega dna – 120 let pozneje je, seveda, vse drugače: današnja pamet bi najmodernejšo stavbo zagotovo namenila elitiz-

mu, luksuzu, potrošništvu. Ubožnico je takoj po vojni zasedla infekcijska klinika. Četrto stoletja pozneje jo je zasedla še gastroenterološka klinika. Kljub temu so v nekdanji hiralnici še vedno tudi infektološki bolniki, ki se zdravijo v resda razširjeni, a tudi odsluženi Fabianijevi krasotici, ki kaže podoba objekta, ki ga je nekdo do kraja izkoristil, potem pa zanemaril in zavrzel.

Nekdanja hiralnica je prav vidno shirana. Zato drži kot pribito: če je bila pred 120 leti zgradba arhitekta Fabianija nadstandardna, danes – za univerzitetno kliniko – ni več primerena. Pred novim letom je slovenska javnost namreč izvedela, da tamkajšnji bolniki ležijo kar na hodnikih, pravzaprav je izvedela, da bi morali pacienti, če ne bi želeli ležati na hodnikih, s svojo boleznijo prebavil še malo počakati. Menda je za novo gastroklinikiko, kot je priznaval tudi generalni direktor UKC Ljubljana **Janez Poklukar**, že odprt občinski podrobni prostorski načrt, potemtako svetlejša prihodnost za te bolnike vendarle obstaja, a kaj ko je povezana z 20 do 40 milijoni evrov, teh pa ne bo preprosto dobiti, je bil prepričan tudi Poklukar.

Tempirana bomba

Si predstavljate, da bi Ljubljano presenetil takšen potres, kakršen je pred dnevi stresel Zagreb? Brez strehe nad glavo bi vsaj začasno ostalo približno 55.000 ljudi. Takšnega potresa Fabianijeva odslužena lepota seveda ne bi preživela. Kot je izpostavila **Marjana Lutman**, vodja odseka za stavbe in potrebno inženirstvo na Zavodu za gradbeništvo, marsikatera ljubljanska bolnišnica, med njimi gastroenterolo-

ška klinika, ne bi prestala močnejših potresnih sil, saj še zdaleč ni bila protipotresno načrtovana. Ljubljanske bolnišnice, zgrajene pred letom 1964, ko so se po skopskem potresu uveljavila strožja pravila gradnje, so tempirane bombe, ki lahko tako ali tako eksplodirajo že danes.

Nekdanja ministrica za kulturo **Majda Širca** je v času, ko je zaradi koronavirusa del te zgodovinske zgradbe na Japljevi postal ključna točka upanja in rešitve, premišljevala: »Kdor je že bil tam (žal jo dobro poznam), se danes, ko poka po šivih, upravičeno sprašuje, kako zmorejo v teh okrnjenih in zastarelih prostorih poskrbeti za ves ta pritisk. Je pa tudi res, da je Fabiani v tlak vtikal vzorec z napisom: 'Zdravo!'«

Koronavirus v številkah

Število okuženih z novim koronavirusom se je v soboto povečalo za 46, tako da je skupna številka vseh okuženih že narasla na 730. Hkrati se je povečalo število hospitaliziranih na 101, na intenzivni negi pa jih je po novem 23. V soboto sta umrli še dve osebi, tako da je virus doslej zahteval že 11 življenj. A. B.

Sloviti arhitekt in urbanist Maks Fabiani je na lastno pobudo izdelal urbanistični načrt za Ljubljano. Brezplačno.

Pred infekcijsko kliniko stojijo zabojniki za domnevno okužene. FOTO: UKC LJUBLJANA

11
ljudi je do včeraj umrlo v Sloveniji zaradi koronavirusa.

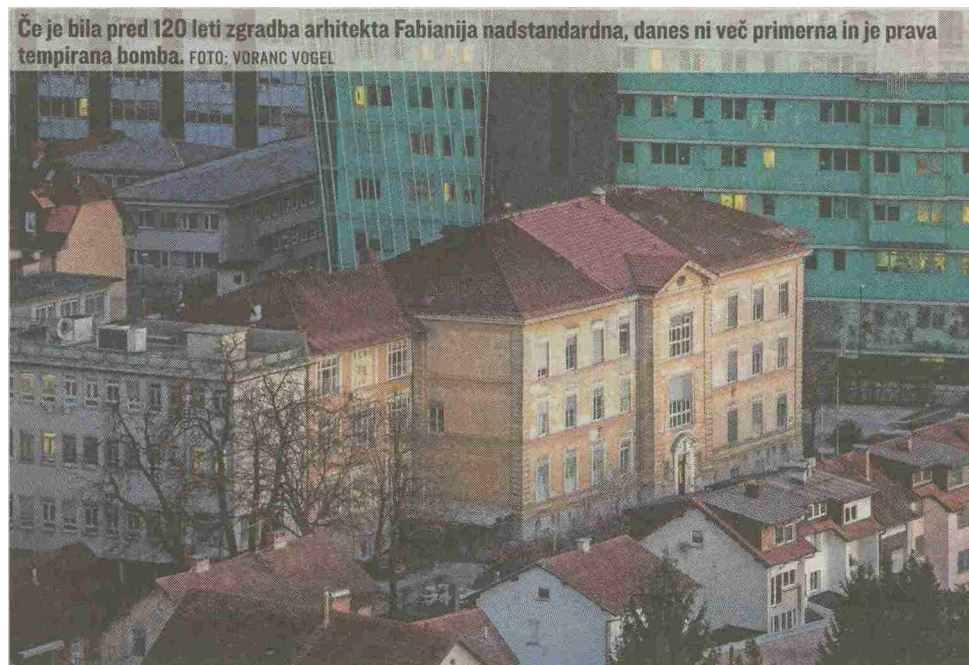

FOTO: SHUTTERSTOCK

USTREZNO UTRJENA HIŠA JO BO ODNESLA BREZ VEČJIH POŠKODB

Potresov sicer še ne znamo napovedati, s potresno varno gradnjo pa lahko precej zmanjšamo ogroženost svojih življenj in domov.

SANJA VEROVNIK

Marsikdo se zaradi nedavne potresne aktivnosti v Zagrebu, ki smo jo čutili tudi v severovzhodni Sloveniji, sprašuje, ali se s tem morda povečuje tudi potresna nevarnost v Sloveniji, ki prav tako leži na tektonsko aktivnem območju in velja za srednje potresno ogroženo, in kako varne so naše stavbe. V hrvaški prestolnici so namreč v potresu bile najbolj poškodovane starejše zgradbe, zgrajene po povsem drugačnih standardih, kot jih pozna sodobna gradnja.

Gradbeni strokovnjak **Primož Pinter** nam je pojasnil, da so potresno najbolj ogrožene stare stavbe, ki nimajo povezanega zidovja, zato se jim ob potresnih nihanjih podirajo vogali in zidovi, kakor smo videli tudi v Zagrebu. Velika večina tako zgrajenih stavb na severozahodu Slovenije je

bila porušena že med potresi, ki so ta del države prizadeli v preteklosti. Hiše, ki so bile po prejšnjih potresih ustrezno utrjene, so obstale in jo odnesle brez večjih poškodb, padle pa so tiste, pri katerih v vsem tem času ni bilo takšnih posegov.

Standardi se nenehno izboljšujejo

Pinter pojasni, da so se v Sloveniji predpisi in standardi glede gradnje potresno varnih zgradb spremenili že leta 1963, ko je pošteno zamajalo tla v makedonski prestolnici Skopje. Do takrat pri zidanih stavbah še niso bile zahtevane protipotresne vezi. A standardi se od takrat nenehno izboljšujejo. Od leta 2008 veljajo v Sloveniji enaki predpisi kot v vsej EU.

Nove zidane stavbe imajo na vogalih protipotresne vezi. To so armiranobetonski

[2]

- [1] Novogradnje so zgrajene po standardih, ki veljajo za vse članice Evropske unije. Zanje je značilno, da imajo na vogalih protipotresne vezi.
- [2] Primož Pinter, gradbeni strokovnjak: "Danes stavbe projektiramo tako, da so varne za ljudi in njihova življenja."
- [3] Potres v Zagrebu je najbolj prizadel starejše zgradbe, ki nimajo povezanega zidovja, zato se jim ob potresnih nihanjih podirajo vogali in zidovi.

vogali, ki pri ciklični obremenitvi preprečujejo, da bi se zidovi razklenili oziroma bi vogal razpadel. Ti vogali so potem povezani še s ploščami. Te navpične in vodoravne vezi pri stavbi si lahko predstavljamo kot košaro, ki skupaj drži strukturo zidov. Poleg tega, da je stavba dobro povezana, mora imeti dovolj nosilnih elementov tako v eni smeri kot drugi. Pri enostanovanjskih zidanih hišah so to običajno nosilni zidovi iz zidakov, pri večnadstropnih, ki so pri nas večinoma armiranobetonske, pa armiranobetonske stene in okvirji. Upoštevanje standardov pri novogradnjah ni problematično, pravi Pinter, saj so natančno definirani, zahtevnejše je pri rekonstrukcijah starejših stavb, ki že v osnovi nikakor niso potresno varne.

Več kot tisoč nevarnih stavb

Potresno verjetno nevarnih stavb, ki so višje od štirih etaž in zgrajene pred letom 1981, je pri nas kar več kot 1000, kažejo raziskave, narejene na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Tam so leta 2009 izvedli oceno potresne ogroženosti večstanovanjskih stavb. Ugotovili so, da so verjetno najbolj ogrožene opečne stavbe, visoke pet etaž ali več, zgrajene pred letom 1981, ki so glede na zahteve sodobnih predpisov previsoke. "Nato opečne stavbe, visoke štiri etaže ali manj, zgrajene pred letom 1964. Te nimajo vertikalnih vezi, verjetno pa manjkajo tudi horizontalne (venci). Prav tako druge kombinirane stavbe, zgrajene pred letom 1894 ter med letoma 1946 in 1963, s premajhnimi potresnimi silami, pri katerih v kombinaciji z opeko zelo verjetno manjkajo horizontalne in vertikalne vezi. Obenem pa betonske stavbe, visoke štiri etaže ali več, zgrajene pred letom 1894 ter med letoma 1946 in 1963, ki

so bile projektirane na premajhne horizontalne potresne sile, v nekaterih primerih pa so bili za gradnjo uporabljeni celo betonski zidaki brez ustrezne armature," navajajo na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani.

Kaj se z zgodi ob potresu

Večina stavb je vsak dan obremenjena z vertikalno obtežbo, ki jo predstavljajo oprema v stanovanju, lastna teža ..., na katero so dimenzionirane, drugače bi se že zdavnaj porušile. Običajne horizontalne obtežbe, kot je denimo veter, pa niso niti približno

primerljive s tistimi, ki jih povzročijo potresi. "Sile, ki delujejo na objekte ob potresu, prihajajo ciklično," pojasni Primož Pinter. In nadajuje: "Ob potresu se namreč podlaga zamaje, stavba se temu upira, zato nastanejo hude obremenitve v horizontalni smeri. Poleg tega horizontalna obtežba ni enakomerna, ampak ciklična, hitro se spreminja v vseh smereh, in ko se ji objekt ne more več upirati, se poruši." Pri istem potresu se vsaka stavba odzove po svoje, vendar se podobno grajene odzivajo podobno, sploh če stojijo blizu skupaj. Pri nihanju, ki ga

[3]

Potresno ogroženih stavb je v nekaterih slovenskih mestih več kot drugje. Po podatkih Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani je verjetno potresno nevarnih stavb, ki so višje od štirih etaž in so bile zgrajene pred letom 1981, pri nas 1188. Največ jih je v Ljubljani, 393, sledi Kranj z 51 zgradbami, Jesenice in Novo mesto s po sedemnajstimi, Nova Gorica s petnajstimi, Kamnik z dvanajstimi, Postojna jih ima enajst, Škofja Loka šest. Naštete so le občine s pričakovanim pospeškom temeljnih tal, večjim od 0,15 g, zato med njimi ni Maribora, Velenja, Celja, Trbovelj, Kopa in Izole.

vsili potres, je odločilna strižna nosilnost stavb, to je odpornost na tiste sile, ki jih obremenjujejo v vodoravni smeri. Po besedah Pinterja je najpomembnejše, da so vsi konstrukcijski elementi med seboj kar se da močno homogeno povezani. To imenujemo vertikalne in horizontalne vezi oziroma protipotresne vezi.

Poškodbe so dovoljene ...

Eden izmed ključnih dejavnikov potresne varnosti stavb predstavlja ekonomski vidik, opozori Pinter. "V nekaterih primerih ekonomski vidik zmaga oziroma prevlada. Včasih se ne projektira ustrezno. Pogosto se tudi gradnje, ki se ne izvajajo po projektu. Ne vgradi se

[4]

ustrezna armatura in ne uporabi se ustrezen beton. In to vse za to, da bi se prihranilo. Vse naštetu vodi do statične neustreznosti stavb." Pinter še poudari, da danes stavbe projektirajo zaradi varnosti ljudi, njihovih življenj. "Na stavbah so dovoljene poškodbe. Osredotočamo se torej na preprečevanje žrtev. Če stavbam ne bi dovolili poškodb, bi preveč posegli v ekonomski vidik."

Sanacija odvisna od temeljev

Pri starejših stavbah je najpomembnejše, da ničesar ne spremenimo oziroma ne odvezamo, še razmišlja Pinter. "Prave rekonstrukcije predstavljajo poseg v nosilno konstrukcijo. V takšnih primerih potrebuje mo gradbeno dovoljenje. Statično ustrezne

in strokovne rekonstrukcije so vedno zelo drage. V večini primerov niso cenejše od novogradenj, lahko so celo dražje."

Največ tehnik sanacije stavb temelji na ojačanju najbolj ogroženega dela, pogosto je to lahko samo v nekaterih etažah, na primer spodnjih. Najbolj razširjena je uporaba različnih ometov z armaturno mrežico iz jekla ali polimernih vlaken ali uporaba raznih lepilnih ojačilnih trakov. Pogosto se priporoča obbetoniranje obstoječih nosilnih sten ali dodajanje novih, stopniščnih jeder, dvigalnih jaškov, lahko pa se tudi dodajo diagonale ali druge oblike zavetrovanj.

Pri izbiri sanacije je pomembno, kakšne temelje ima stavba, saj utrjevanje sten ni smiselno, če temelji ne morejo prevzeti večjih horizontalnih sil. Zelo veliko tehnik ojačitev predvideva povezavo sten s horizontalnimi togimi medetažnimi ploščami, kar pomeni, da je treba starejše stropove zamenjati z AB-ploščami. V praksi se hitro izkaže, da te rešitve niso poceni, pa tudi, da je njihova vgradnja lahko zelo neprijetna in moteča za stanovalce, še sklene Pinter. ■

[4] Manjše poškodbe, kot so ob močnejših potresih razpoke v stenah, so sprejemljive.

[5] Varnost stanovalcev je ob potresu pogosto odvisna od stanja oziroma varnosti stavbe, v kateri bivajo.

[5]

Protikoronski zakon: Prvi korak je pravi, sledijo naj še drugi

nedelja, 29 marec 2020 18:27   Napisal SBC – Klub slovenskih podjetnikov   Comments: [DISQUS_COMMENTS](#)

Ukrepi, ki jih je v predlogu protikoronskega zakona potrdila Vlada RS, so pravi. Slediti pa morajo hitro še drugi, ki jih lahko razdelimo v dveh skupini: likvidnostni in drugi ukrepi za ohranitev čim boljše vitalnosti podjetij ob izhodu iz krize (pri čemer je nujno največ pozornosti nameniti najbolj prizadetim panogam) in operativni za nadaljevanje in oživljanje poslovanja podjetij ob izhodu iz krize z maksimalno zdravstveno zaščito zaposlenih po zgledu najboljših držav na tem področju.

Ukrepi, ki so bili danes predstavljeni s strani Vlade RS in so zapisani v predlogu protikoronskega zakona, so pravilni. Omogočajo preživetje podjetij v najtežjem obdobju epidemije in hkrati ohranitev delovnih mest. Razbremenjujejo podjetja in ohranjajo socialno varnost. Slovenija tako zelo hitro sledi podobnim ukrepom drugih držav, ki sprejemajo podobne ukrepe za čas, ko se je gospodarstvo drastično upočasnilo.

V SBC – Klubu slovenskih podjetnikov smo v zadnjih desetih dneh prispevali svoje strokovne argumente pri pripravi ukrepov. Obenem pa smo opozorili na naslednje svežnje ukrepov, ki bodo nujni v naslednji fazi.

Med sprejetimi ukrepi v predlogu protikoronskega zakona pozdravljamo zlasti:

100 % nadomestilo za vse zaposlene na čakanju (80 % njihove neto plače), ob hkratnem odpisu akontacije dohodnine in plačilu vseh prispevkov s strani države,

spodbude za vse zaposlene, ki v kriznih razmerah, še naprej opravljajo svoje delo (plačilo pokojninskih prispevkov),

nadomestilo bolniške odsotnosti v breme ZZZS v času epidemije,

nadomestilo za samozaposlene ...

S tem je bil opravljen prvi veliki korak za ublažitev razmer, povzročenih zaradi epidemije. Pozivamo Državni zbor, da ga čim prej sprejme. Medtem pa se moramo vsi v državi zavedati, da moramo opraviti še dva pomembna koraka:

Sprejeti in uveljaviti likvidnostne in druge ukrepe za ohranitev vitalnosti podjetij, pri čemer je nujno posebno pozornost nameniti panogam, ki bodo na daljši rok najbolj prizadete (turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in **gradbeništvo** zaradi pričakovanega upada investicij itn.),

Priprava operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije.

Z zdajšnjim prvim valom ukrepov bodo najbolj prizadeta podjetja priklopljena na respiratorje, drugim pa bomo pomagali z blažjimi zdravili. Zdaj se moramo dodatno pripraviti na izhod iz krize: zagotoviti likvidnostne in operativne zaščitne pogoje, da bodo prebivalci Slovenije po normalizaciji razmer, zdravstveno zaščiteni, čim prej in v čim večjem številu lahko spet zasedli svoja delovna mesta. Četudi nevarnost zaradi koronavirus še ne bo povsem minila. To bo pomembna naloga vseh treh deležnikov: države, podjetij in zaposlenih.

SBC – Klub slovenskih podjetnikov

Gospodarstvo Pozdravlja Vladne Ukrepe In Poziva K Novim

Avtor: Uredništvo Posodobljeno: 29. Mar 2020

BANČNIŠTVO   BIZNIS   NEPREMICNINE

Predstavniki gospodarstva pozdravljajo ukrepe iz predloga protikoronskega zakona. Menijo, da so pravilni in spodbudni za gospodarstvo, z njimi je bil storjen prvi korak za ublažitev razmer. Ob tem gospodarstvo vlado poziva k sprejemu novih ukrepov, ki bodo reševali likvidnost podjetij.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) so zadovoljni, da vlada v prvem paketu ukrepov ni pozabila na mala in mikro podjetja ter na samozaposlene. "Od kondicije gospodarstva po koncu epidemije je odvisno, kako hitro bomo naša življenja spravili nazaj v neke normalne okvirje," je v sporočilu za javnost poudaril predsednik OZS Branko Meh, ki poziva vse državljanke, naj po koncu epidemije pomagajo spodbuditi slovensko gospodarstvo in kupujejo slovenske storitve ter proizvode.

V Klubu slovenskih podjetnikov (SBC) menijo, da vladni ukrepi omogočajo preživetje podjetij v najtežjem obdobju epidemije in hkrati ohranitev delovnih mest, razbremenjujejo podjetja in ohranjajo socialno varnost. "Slovenija tako zelo hitro sledi podobnim ukrepom drugih držav, ki sprejemajo podobne ukrepe za čas, ko se je gospodarstvo drastično upočasnilo," so zapisali v sporočilu za javnost.

Gospodarstvo v drugem koraku od vlade pričakuje, da bo reševala tudi likvidnost podjetij. V OZS so med ukrepi, ki bi morali slediti, navedli dogovor z občinami za zmanjšanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, znižanje komunalnih prispevkov in subvencioniranje najemnin za poslovne prostore. Še naprej pa si želijo, da bi tudi za lizing hiše veljal enak ukrep kot za banke, to je preložitev obveznosti za eno leto.

V SBC menijo, da je za ohranitev vitalnosti podjetij nujno posebno pozornost nameniti panogam, ki bodo na daljši rok najbolj prizadete – turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in **gradbeništvo** zaradi pričakovanega upada investicij ...

Pričakujejo tudi pripravo operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije.

“Z zdajšnjim prvim valom ukrepov bodo najbolj prizadeta podjetja priklopljena na respiratorje, drugim pa bomo pomagali z blažjimi zdravili. Zdaj se moramo dodatno pripraviti na izhod iz krize: zagotoviti likvidnostne in operativne zaščitne pogoje, da bodo prebivalci Slovenije po normalizaciji razmer zdravstveno zaščiteni, čim prej in v čim večjem številu lahko spet zasedli svoja delovna mesta. Četudi nevarnost zaradi koronavirus še ne bo povsem minila. To bo pomembna naloga vseh treh deležnikov: države, podjetij in zaposlenih,” so še zapisali v SBC.

Gospodarstvo pozdravlja vladne ukrepe in poziva k novim

29.03.2020 20:53

Ljubljana, 29. marca (STA) - Predstavniki gospodarstva pozdravljajo ukrepe iz predloga protikoronskega zakona. Menijo, da so pravilni in spodbudni za gospodarstvo, z njimi je bil storjen prvi korak za ublažitev razmer. Ob tem gospodarstvo vlado poziva k sprejemu novih ukrepov, ki bodo reševali likvidnost podjetij.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) so zadovoljni, da vlada v prvem paketu ukrepov ni pozabila na mala in mikro podjetja ter na samozaposlene. "Od kondicije gospodarstva po koncu epidemije je odvisno, kako hitro bomo naša življenja spravili nazaj v neke normalne okvirje," je v sporočilu za javnost poudaril predsednik OZS Branko Meh, ki poziva vse državljane, naj po koncu epidemije pomagajo spodbuditi slovensko gospodarstvo in kupujejo slovenske storitve ter proizvode.

V Klubu slovenskih podjetnikov (SBC) menijo, da vladni ukrepi omogočajo preživetje podjetij v najtežjem obdobju epidemije in hkrati ohranitev delovnih mest, razbremenjujejo podjetja in ohranjajo socialno varnost. "Slovenija tako zelo hitro sledi podobnim ukrepom drugih držav, ki sprejemajo podobne ukrepe za čas, ko se je gospodarstvo drastično upočasnilo," so zapisali v sporočilu za javnost.

Gospodarstvo v drugem koraku od vlade pričakuje, da bo reševala tudi likvidnost podjetij. V OZS so med ukrepi, ki bi morali slediti, navedli dogovor z občinami za zmanjšanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, znižanje komunalnih prispevkov in subvencioniranje najemnin za poslovne prostore. Še naprej pa si želijo, da bi tudi za lizing hiše veljal enak ukrep kot za banke, to je preložitve obveznosti za eno leto.

V SBC menijo, da je za ohranitev vitalnosti podjetij nujno posebno pozornost nameniti panogam, ki bodo na daljši rok najbolj prizadete - turizem s celotno dobaviteljsko verigo, vrsta storitvenih panog, deli logistike, deli proizvodnih panog, tehnična trgovina, projektiranje in **gradbeništvo** zaradi pričakovanega upada investicij ...

Pričakujejo tudi pripravo operativnih zdravstvenih protokolov za delovanje gospodarstva po ublažitvi epidemije.

"Z zdajšnjim prvim valom ukrepov bodo najbolj prizadeta podjetja priklopljena na respiratorje, drugim pa bomo pomagali z blažjimi zdravili. Zdaj se moramo dodatno pripraviti na izhod iz krize: zagotoviti likvidnostne in operativne zaščitne pogoje, da bodo prebivalci Slovenije po

---

normalizaciji razmer zdravstveno zaščiteni, čim prej in v čim večjem številu lahko spet zasedli svoja delovna mesta. Četudi nevarnost zaradi koronavirus še ne bo povsem minila. To bo pomembna naloga vseh treh deležnikov: države, podjetij in zaposlenih," so še zapisali v SBC.